

4e Dag van Alternatieven

Regionalisering als alternatief voor neoliberale globalisering

Zaterdag 12 april 2008 - Utrecht

Workshop 2 Duurzame Energie

Inleiders:

Alec Boswijk (EnergieRegie)

Paul Metz (INTEGeR... consult)

Peter Polder (Peak Oil Nederland)

Michaël Schouwenaar (Milieucentrum Michaëlshof)

Alec Boswijk opent de bijeenkomst en we doen een namenrondje.

Peter Polder vertelt over Peak Oil.

Het gebruik van fossiele brandstoffen is niet alleen problematisch door de gevolgen voor het klimaat, maar ook door de beschikbaarheid van de brandstoffen zelf. Op dit moment komt ongeveer 80% van de energie die we gebruiken uit fossiele brandstoffen. Slechts 1 à 2% komt uit wind- en zonne-energie.

Maar de winbaarheid van de fossiele brandstoffen zal een groot probleem gaan worden. De olie die je uit een olieveld kunt winnen, volgt een standaard patroon: in het begin gaat het winnen van olie gemakkelijk, dan is het enige tijd stabiel en daarna wordt de winning steeds moeilijker. Door dit patroon voor alle bekende olievelden in de wereld te analyseren, kun je in theorie uitrekenen op welk punt in de tijd het winnen van olie over de piek van makkelijk te winnen olie heen gaat. Vanaf dat moment zal de olie steeds moeilijker te winnen zijn.

Volgens Peak Oil zal dit moment zich gaan voordoen tussen 2012 en 2017. In feite is de exacte datum niet eens zo belangrijk. Of het nu 2012 of 2030 is, de noodzaak voor een drastische omslag naar andere energiebronnen en daarnaast het investeren in energiebesparing is duidelijk. Veel investeringen leveren pas na enige tijd energiebesparing op. Het Nederlandse autowagenpark rijdt bijvoorbeeld ongeveer 14 jaar rond. Wil je overstappen op auto's die sterk minder energie verbruiken, dan zal het nog 14 jaar duren voordat alle auto's zuinig zijn.

Voor de winning van gas en kolen geldt eigenlijk een vergelijkbaar patroon als voor de winning van olie. De piek hierin is meer onzeker, maar er zijn voor alle drie de brandstoffen al markteffecten zichtbaar.

Paul Metz vertelt over de discussie over (duurzame) energie in Nederland. Deze discussie is tot nu toe sterk gedomineerd door Shell. In de politiek is wel enige drijfveer om iets te doen, maar lang niet genoeg. Eigenlijk is veel drastischer beleid noodzakelijk. De technieken om energie te besparen of duurzaam op te wekken bestaan al. De productie hiervan zou omhoog moeten om de prijs te laten dalen.

In feite is een soort oorlogsverklaring nodig, om de grote inspanningen die nodig zijn, te kunnen leveren.

Paul Metz vertelt verder over de mogelijkheden van Concentrated Solar Power (CSP). Dit zijn grootschalige zonnespiegels, die bijvoorbeeld in Noord-Afrika of

Zuid-Europa kunnen worden geplaatst en warmte opwekken. Deze warmte is efficiënter op te slaan dan elektriciteit uit gangbare zonnepanelen in Nederland. Als je hiervoor 400 bij 400 kilometer zou inzetten, zou dit voldoende energie opwekken voor heel Europa.

Er ontstaat een korte discussie over het feit dat je op die manier in Europa afhankelijk wordt van Noord-Afrika. Paul Metz geeft aan dat dit niet noodzakelijk een negatieve factor is; de Noord-Afrikanen krijgen hiermee immers economische groei in de regio.

Michaël Schouwenaar begint zijn bijdrage met het poneren van een aantal stellingen:

1. Een mens is gelukkig als hij koning is van zijn eigen koninkrijk.
2. De grootste verspilling is het graaien naar en handhaven van macht en de tegenwerking van alternatieve ideeën.
3. Als je het systeem als geheel wilt helen, begin dan in je eigen leven.

Hij vertelt hoe hij al vanaf de jaren '70 probeert om een zelfvoorzienende eco-village op te zetten. Dat ging vaak met veel tegenwerking gepaard, bijvoorbeeld bij het verkrijgen van subsidies en vergunningen. Hij voelt de noodzaak om een soort vluchtplaatsen te creëren, die als ark van Noach fungeren als de catastrofe losbreekt.

Het verhaal van energie is voor hem gekoppeld aan duurzaam leven op alle gebieden: voedsel, transport, drinkwater, et cetera. Op elke plaats op aarde zijn mogelijkheden om duurzaam energie op te wekken, door een combinatie van zonne-energie, windenergie en het opslaan van deze energie in waterstof. Daarnaast is het belangrijk om de energie in je eigen leven in balans te houden of te brengen. Om niet af te knappen door allerlei tegenwerking, is het belangrijk om vanuit je eigen kern je motivatie te vinden om door te gaan en geen energie te verspillen aan tegenwerkende krachten.

De wereld was mooi en we moeten er hard aan werken om haar weer mooi te maken.

Een aantal punten die genoemd werden in de discussie:

- Het concept van earthships, waarbij een gebouw vrijwel zelfvoorzienend is.
- Eva Lanxmeer in Culemborg, een mooi voorbeeld van duurzaam bouwen.
- Transition Towns, een soort upgrade van het begrip eco-village.

Sandra Both